

Årstedtsland

Voernese sameby

Ansvärgivare:
Sametinget
Box 90
981 22 QIRON/KIRUNA
2010-10-18
Bakgrundskartan:
Lir GSD Översiktskartan resp. GSD-Sverigekartan
© Lantmäteriet MS2009/08334

Årstedtsland

- Värländ

Sommarland

Höstland

Vinterland

Föhröstland (sensommar)

Försommarland

Förvinterland

Värvinterland

Fastställt samebygräns

Kalvingsland

Brunstland

Huvudkalvingsland

Areituntland (Jämtland)

Sameby

Odtingsgränsen

Lappmarksgränsen

Lappmarks- och Odtingsgränsen

Värvinter (mars-april)
Beror på snölag och betestillgång påbörjas flytningen mot vår- och kalvingsland. Detta sker efter kartans flyttleder. Också vid denna tid är rasbeten av stor betydelse. Renen söker sig mot solador i lydbuttningar och åldalar, där kommer betarna tidigt. Tjockt snöskede och lågt skare gör att hangsvete är nödvändigt.

Värländ (april-maj)
Under maj månad sker kalvningen. Vajorna uppsöker gynnsamma platser i terrängen. Dessa platser ligger ofta i sydåren, där det finns li, och barrfäcker tidigt tinar fram. Kalvingsländen är vid denna period mycket känslig för yttre störningar.

Försommarland (juni)
Tiden innan mjögen inflyttat sig betar renen i björkskogen samt vid myrmarker och bäckdrag. Där kommer gonskan tidigare än på kalvfallet.

Sommarland/Högsommarland (juni-juli)
Renarna är under denna tid utspridda över olika kalvfällsområden. Under främst juli månad sker ett omfattande arbete då renar samlas till kalvmärkningsgårderna. Samlingsarbetet är arbetskrävande och störningskänsligt.

Sensommar (augusti)
Vid denna tid återfinns renen i den låglänta björkskogen och vid myrmarker. Där betar den gräs, örter och framför allt svamp.

Höstland (september-oktober)
Under den tid som gått sedan kalvmärkning har renen spridit sig över stora områden. Därför krävs insatser för att samla in renarna till sarsläkt. Detta sker i huvudsak i början av september.

Förvinterland / Förljövinterland (november-december)
Snön och snarva har kommit och grobetet har flyttats. Renarna samlas för slakt och skottning till mindre vintergrupper. Under denna tid påbörjas flytningen till vinterlandet, det är nu som kartans flyttleder används. Detta är ett mödosamt arbete som tar både på ren och renskötare. Lämpliga rasbeten är en förutsättning för att kunna genomföra flytningen.

Vinterland (januari-mars)
Vinterbetarna betraktas ofta som renarnas "flaskhalsar", dessa områden är känsliga för ingrepp och störningar av olika slag. Även små ingrepp kan få betydande konsekvens. Avgörande för dessa områden är tillgängligheten till sammanhängande lavmarker av tillräcklig storlek som också har god betesväx. För att kunna betä på ett funktionellt sätt delar samebyn upp sig i mindre vintergrupper, vilka rör sig över stora områden.

